

den Retning, jeg har tilladt mig at foreslaae, onsker jeg hellere, at den bliver udflydt af Lovforslaget. Naar min ærede Sidemand (N. P. Hansen) og jeg have tilladt os at stille Forslag om, at „en Fjerdedeel“ i første Stykke af denne Paragraph forandres til „en Trediedeel“, saa er det skeet i den Overbevissning, at, naar en Gaard kommer til Auction, vil den formedelst den store Concurrence, der er om disse Gaarde, opnaae en saa høi Priis, at Majoratsbesidderen vil erholde en idetmindste ligesaa stor Betaling for Gaarden, naar han faaer de to Trediedele af Kjøbesummen, som naar han solgte den underhaanden til Jæsteren. Dette gjælder idetmindste de fleste Majoratsbesiddere; thi saavidt mig bekjendt har ingen af dem forlangt en høiere Priis for sine Jæstegaarde, end han efter min Overbevissning vil kunne erholde, hvis Gaarden blev solgt ved Auction, og han da kun fik de to Trediedele af Kjøbesummen udbetalt. Der er naturligviis ingen Regel uden Undtagelse, og der kan vel være enkelte Besiddere, som i Tilfælde af Salg til Jæsteren vilde sætte Summen høiere op, men ligeoverfor dem forekommer det mig, at man ikke skal være saa omskindet, idet det jo viser sig, at det kun er dem om at gjøre at pine den sidste Skilling ud af deres Jæstegods. Det er jo ogsaa kun for dem, man skriver Love, og ikke, om jeg saa maa sige, for de gode Besiddere; thi overfor disse behøves ikke mange Lovbestemmelser. — Naar det saa fremdeles hedder i § 21, at denne Fjerdedeel skal indbetales i Statskassen, saa er det forekommet os, at denne Dvotadeel burde komme de vedkommende Jæstefamilier tilgode, naar der virkelig var Grund til at lade dem faae den, og man vil jo ikke kunne nægte, at der i mange Tilfælde vil være Grund dertil, nemlig hvor Familien formedelst Concurrencen ikke kommer i Besiddelse af den fædrene Gaard. Det Samme gjælder overfor Familien paa den 10de Gaard, som det ifølge Loven af 1861 er tilladt Godseieren at udtage. Naar vi i saa Henseende have tilladt os at foreslaae, at Anvendelsen af denne Dvotadeel paa den af os antydede Maade nærmere skal bestemmes ved Lov, saa forekommer det os, at der ikke

kan være den allerfjerneste Betænkelse ved at vedtage, at den skal kunne tilflyde disse Jæstefamilier, thi det vil saa dog komme til at afhænge af Lovgivningsmagtens senere Bestemmelse, hvem denne Dvotadeel, der skal indbetales i Statskassen, skal tilfalde. — Vi have dernæst tilladt os at foreslaae en Forandring i det andet Stykke af samme Paragraph. Som jeg nemlig tillod mig at udtale ved Sagens 1ste Behandling, og efter hvad den ærede Ordfører saa snart har udtalt idag, indeholder jo Loven af 1854 en stor Sikkerhed for Jæstefamilierne, idet den bestemmer, at der i Almindelighed kun maa sælges til Jæsterne og deres Efterladte, hvorimod Overdragelse til Fremmede kun kan skee ifølge Bevilling. Men i Lovforslagets § 21 staaer i andet Stykke: „til de daværende eller efterfølgende Jæstere“, og ifølge denne Bestemmelse kunde jo altsaa en Majoratsbesidder pro forma sætte en Gaard bort idag og sælge den imorgen til ganske Fremmede, saaledes at den Garanti, som Jæsteren og hans Familie have i Loven af 21de Juni 1854, ganske falder bort. Af denne Grund have vi tilladt os at foreslaae, at der i andet Stykke efter „Dødsboet“ skal sættes Punctum, og at Resten af Stykket forandres saaledes, som Forslaget nærmere angiver. Vi have nemlig tænkt os, at, naar disse Salgsplaner skulde have virkelig Betydning, maae Priserne være anfatte efter en Burdering ikke alene af, hvad det hele Jæstegods er værd, men en Burdering af hver enkelt Jæstegaard, hvorhos det maa betinges, at Salget skeer til „de daværende Jæstere, deres Børn, Svigerbørn eller Stedbørn“; naar dette tilføies, vil nemlig § 21 i dette Punkt være stemmende med Loven af 21de Juni 1854. Ligeledes have vi meent, at det skal være Pligt for Ministeren at indhente og høre sagkyndige Mænds Erklæring om, hvorvidt en saadan Salgsplan er passende efter de virkelige Forhold og de virkelige Priser, og i den Henseende have vi foreslaaet, at Ministeren, forinden han godkjenner Salgsplanen, skal høre to Mænd, hvoraf hver af Parterne skal vælge een blandt de i Loven af 19de Marts 1869 beffittede Burderingsmænd. Jeg havde oprindeligt tænkt mig at ville stille et Forslag om, at de